

Finansdepartementet
Departementenes digitale løsning for høringsuttalelser
0030 Oslo

Svar på høring om lov- og forskriftsendringer på finansmarkedsområdet

Finansdepartementet ba i fjor sommer finanstilsynet om å vurdere et utvalg av offentligrettslige bestemmelser knyttet til organiseringen av finansforetak samt forhold knyttet til kapitalkravsforordningen. Finanstilsynet har i tillegg til disse temaene fremmet ymse annet knyttet til foretaksforvaltningen.

Forbrukerrådet har i denne omgang ingen kommentarer til spørsmålene om kapitalkravsforordningen (CRR) i norsk rett, kapitalkravsdirektivet (CRD5), plikt til internrevisjonsfunksjon, eller adgangen til å gi lån mellom foretak hvor kredittyster har «bestemmende innflytelse».

Forbrukerrådet stiller seg bak Finanstilsynet, når det vurderer at forbrukere ikke bør ha dårligere beskyttelse når de tar opp lån fra aksessoriske formidlere enn låneformidlingsforetak. Så lenge risikoen for forbrukere er lik, bør også formidlere reguleres likt. Vi støtter derfor Finanstilsynet i at virksomhetsbegrensningen i låneformidlingsloven § 7-6 også bør gjelde for aksessoriske låneformidlere som formidler andre lån enn boliglån.

Forbrukerrådet støtter også forslaget om krav til ansvarsforsikring for låneformidlere. Det vil bedre kundenes mulighet til å få dekning for erstatningskrav ved lovbrudd fra formidlerens side.

Finansdepartementet ber videre om tilbakemelding på andre forhold som bør korrigeres i lover og forskrifter på finansmarkedsområdet. Til den oppfordringen ønsker vi å minne departementet om egne vurderinger av klagenemder for forbrukere i finansmarkedene. Det skjedde sist i Finansmarkedsmeldingen 2021. Vi ber om forbrukeres klageadgang følges opp.

Oppfølging av forbrukeres klageadgang i finansmarkedene.

Finansinstitusjonenes tilknytning til offentlig godkjent klagenemnd har vært behandlet av styresmaktene i flere omganger. Bl.a. anmodet Stortinget anmodningsvedtaket kom i etterkant av finanskomiteens behandling av og kom i form av Dokument 8:88 (2011–2012) om kompliserte spareprodukter, klageorgan og Finanstilsynets rolle, hvor flertallet på Stortinget ba regjeringen «vurdere om det er grunnlag for endringer i organiseringen og virksomheten i Finansklagenemnda som kan bidra til å styrke klagers rettssikkerhet».

Departementet har i flere omganger omtalt klagesystemet i finansmarkedsmeldingene. I Finansmarknadsmeldinga 2012 ble organiseringen av Finansklagenemnda fylldig behandlet i et eget kapittel (kap. 4). I 2014 redegjorde departementet for organiseringen av finansklagenemndene (kap 3.3.). Det viktigste er likevel behandlingen i Finansmarkedsmeldingen 2021 hvor finansdepartementet uttaler:

En kartlegging gjennomført av Finanstilsynet har for øvrig vist at mange foretak som tilbyr finansielle tjenester til forbrukere, ikke er tilsluttet et godkjent klageorgan. Dette gjelder særlig filialer av utenlandske foretak og foretak som driver grensekryssende virksomhet inn i Norge, men også norske foretak. Finansdepartementet har hatt på høring et utkast utarbeidet av Finanstilsynet til forskriftsregler som pålegger foretak som tilbyr finansielle tjenester til forbrukere, å være tilsluttet et godkjent klageorgan. Høringsforslaget omfattet tilsvarende krav for foretak som driver grensekryssende virksomhet, herunder filialer av utenlandske foretak som ikke omfattes av gjeldende forskriftshjemler.

Manglende tilslutning til godkjent klageorgan gir forbrukerne svakere vern av sine rettigheter. Departementet mener derfor at alle foretak som tilbyr finansielle tjenester til forbrukere, bør være tilsluttet et godkjent klageorgan. Finansdepartementet tar sikte på å følge opp høringsforslaget gjennom forskriftsendringer og forslag om lovendringer. I forlengelsen av dette legger departementet opp til å foreta en bredere vurdering av hvordan krav til utenrettslige klagebehandlingsordninger i EØS-regelverk på finansområdet kan gjennomføres på en kostnadseffektiv måte» [vår utheving].

Finansdepartementet gjennomførte en høring som ble avsluttet 25. desember 2019, hvor Forbrukerrådet fremhevet i sitt hørings svar at vi anser det som et bedre vern av forbrukers rett til klagebehandling dersom finansforetakene er lokalisert i kundens hjemstat enn tvisteløsningsorgan som er lokalisert i hjemstaten til et utenlandsk finansforetak. Rådet mente derfor det må innføres

en plikt både for innenlandske og utenlandske finansforetak om å være tilsluttet utenrettslig klageordning dersom de ønsker å tilby finansielle tjenester til forbrukere i Norge. Det synet holder vi fast ved.

Finansklagenemnda, som foreløpig er det eneste offentlig godkjente klageorganet innenfor finansmarkedet for forbrukere, stilte seg positive til utvidelsen som ble foreslått av i høringen i 2019. Nemnda tallfestet at det i 2019 var om lag 300 finansforetak som var tilsluttet nemnda, hvor det også finnes utenlandske finansforetak blant disse. Videre tallfester nemnda at det totalt finnes 3500 foretak med konsesjon for å drive virksomhet innen bank, finans og forsikring.

Etter Forbrukerrådets syn er det også viktig at brukerne av låneformidlingsplattformene, også bør kunne få tvister behandlet i offentlig godkjent klagenemnd. All den tid etablerte låneformidlingsplattformer som Monio, Kameo, FundingPartner, Perx, Folkefinansiering er tilsluttet Finans Norge, skal det det være mulig for forbrukere å klage inn tvister til Finansklagenemnda.

Dette er forhold som vi har tatt opp under høringen om forskrifter til ny lov om låneformidling og vi viser til vårt høringssvar.¹ Vi legger til grunn at Stortingets vedtak om ny låneformidlingslov i desember 2022 har som konsekvens at forbrukere ikke kan gi lån til forbrukere gjennom finansmeglerforetak og at det begrenser forbrukernes adgang til å yte andre forbrukere lån gjennom låneformidlere.

Oslo, den 1. juni 2023

Med vennlig hilsen
Forbrukerrådet

Jorge B. Jensen (s.)
Fagdirektør

Bjarki Eggen (s.)
Seniorrådgiver

---

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horingsbrev-forskrifter-til-ny-lov-om-laneformidling/id2967334/?uid=10a774e1-1aaf-4cae-9e12-8a7a1dfb88ec>